

ZPRÁVODAJ

MINISTERSTVA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Květen 2002

Ročník XII

Číslo 5

ČASOPIS SE TISKNE NA RECYKLOVANÉM PAPIRU

OBSAH

Komentář

Novela trestního zákona má především preventivní charakter.....1

Aktuality

Nové environmentální paragrafy trestního zákona2
Prodloužení smluvní lhůty v programu rozvoje infrastruktury malých obcí.....2

Evropská unie

Informace o zasedání Rady EU pro životní prostředí v Bruselu.....3
Implementace acquis v oblasti životního prostředí v ČR – role průmyslu7

PŘÍLOHA

7. seminář UNEP o čistší produkci

7. seminář UNEP o čistší produkci bude důležitým krokem k JohannesburguI
Základní výzvou je přejít od slov k činůmIII
Hodnocení přínosů Národního programu čistší produkce za rok 2001IV
Čistší produkce jako přístup k ochraně přírody a udržitelnému rozvojiXXII

Informujeme

Evropský den parků – 24. květen 20028
Co přináší zákon o integrované prevenci?.....10
Implementační struktury pro IPPC a registr IRZ12
Stockholmská úmluva prošla Poslaneckou sněmovnou12
Mezinárodní den biologické rozmanitosti13
Druhá mezivládní konference „Biodiversita v Evropě“14
Tvář naší země – krajina domova.....16

Česká delegace při prezentaci v Bruselu. K článku na str. 7.

Foto: archiv MŽP

Novela trestního zákona má především preventivní charakter

Dne 15. března 2002 schválil Senát jako druhá komora Parlamentu České republiky novelu trestního zákona, která mj. zakotvuje novou trestněprávní úpravu v oblasti ohrožení a poškození životního prostředí. Schválení této nové úpravy je výsledkem pětileté snahy Ministerstva životního prostředí a je to významný mezník pro ochranu životního prostředí. V dřívější úpravě byly stanoveny skutkové podstaty trestných činů ohrožení životního prostředí v § 181a a § 181b trestního zákona. Nedostatkem těchto skutkových podstat však bylo, že byly příliš neurčité. Používaly se v nich pojmy „závažné poškození životního prostředí, značná újma a újma velkého rozsahu“, které však nebyly nikde definovány, a proto se mohlo jen velmi obtížně vést trestní řízení.

Ministerstvo životního prostředí proto připravilo návrh novely trestního zákona nahrazující zmíněné dosavadní § 181a a 181b. Přitom vycházelo z analýzy obdobné úpravy v jiných vyspělých evropských státech. Novela byla do své konečné podoby dotvořena ve spolupráci s Ministerstvem spravedlnosti, za účasti zkušených odborníků v oblasti trestního práva. Po podpisu prezidentem by měla vyjít ve Sbírce zákonů s účinností od 1. července letošního roku.

V novele jsou obsaženy trestné činy úmyslné i nedbalostní. Na prvním místě jsou upraveny obecné skutkové podstaty „ohrožení a poškození životního prostředí“ a dále následují skutkové podstaty více specifikované pro jednotlivé složky životního prostředí. Pro nás je velmi významné, že byla přijata skutková podstata trestného činu „poškozování lesa těžbou“,

kterou se podařilo prosadit po dohodě s Ministerstvem zemědělství. Dále je zde mimo jiné i úprava pro nakládání s nebezpečnými odpady a velmi významná je i úprava, která postihuje neoprávněné nakládání s ohroženými rostlinami a živočichy včetně exemplářů CITES. Zejména je zpřísněna úprava nakládání s jedinci chráněných rostlin a živočichů kriticky ohrožených a exemplářů druhů přímo ohrožených vyhubením. Tam stačí, aby šlo o jednoho jedince či exemplář. Pokud jde o ochranu ohrožených druhů živočichů a rostlin a o přeshraniční pohyb nebezpečných odpadů, tak jsme vlastně touto novelou konečně dovršili plné převzetí našich závazků vyplývajících jednak z Úmluvy o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy živočichů a rostlin (CITES), jednak z Basilejské úmluvy o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států.

Ještě chci upozornit, že v Evropské unii je před schválením další mezinárodní úmluva o trestných činech v oblasti životního prostředí, kde se státům doporučuje, jakým způsobem mají připravit svou

právní úpravu v této oblasti. Naše novela je s těmito doporučeními v souladu.

Doufáme, že tato novela bude mít především preventivní funkci. Více než o samotnou represí snad půjde o to, že přísnější úprava už sama o sobě řadu lidí odradí od nepříznivých zásahů do životního prostředí.

Pokud jde o kauzu na Vsetínsku, kdy došlo k odsouzení několika mužů za ilegální těžbu dřeva v lese, zde se postupovalo ještě podle stávajícího trestního zákona, protože námi připravená novela dosud nenabyla účinnosti. V tomto řízení musely být předloženy neobyčejně složité znalecké posudky. Tyto posudky byly dotaženy na velmi dobrou úroveň, a tudíž se pachatele podařilo odsoudit, ale nová právní úprava je v praxi lépe použitelná a méně náročná, pokud jde o dokazování pomocí znaleckých posudků.

JUDr. Jana Prchalová,
ředitelka legislativního odboru MŽP

Nové environmentální paragrafy trestního zákona

Mezi nové paragrafy trestního zákona, které se týkají životního prostředí, patří:

Poškození lesa těžbou: *Pokud někdo, byť z nedbalosti, poškodí les buď holosečí nebo prořezáváním lesního porostu nad stanovenou mez, může být potrestán odnětím svobody až na dva roky. Pokud spáchá trestný čin opětovně nebo ve větším území, může být trestní sazba až tři roky.*

Nakládání s nebezpečnými odpady: *Ten, kdo byť z nedbalosti, poškodí nebo ohrozí životní prostředí při neoprávněném nakládání s nebezpečnými odpady včetně jejich přepravy přes hranice státu, může být potrestán odnětím svobody až na dva roky. Trestní sazba se opět zvyšuje v případech opětovného spáchání nebo získání značného prospěchu či prospěchu velkého rozsahu, až do výše pěti let odnětí svobody.*

Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami:

Ten, kdo v rozporu s předpisy usmrtí nebo zničí, přechovává, dováží, vyváží atd. zvláště chráněné živočichy nebo rostliny nebo exempláře CITES v počtu více než 50 kusů, může být potrestán až třemi roky vězení. Stejný trest bude uložen v případě i jediného kusu, pokud jde o jedince kriticky ohroženého nebo exemplář CITES druhu přímo ohroženého vyhubením.

V případě, že je pachatel členem organizované skupiny či získá velký prospěch, může být potrestán až pětiletým trestem. Ten se může zvýšit až na osm let, pokud pachatel získá prospěch velkého rozsahu nebo pokud půjde o člena organizované skupiny působící ve více státech.

Prodlení smluvní lhůty v programu rozvoje infrastruktury malých obcí

Na doporučení svého poradního orgánu Rady Fondu zmocnil ministr životního prostředí Miloš Kužvart ředitelku Státního fondu životního prostředí ČR Radku Bučilovou, aby na základě žádosti obce a po individuálním posouzení rozhodla o prodlení smluvní lhůty maximálně o 1 rok ke splnění smluvních podmínek ekologických přínosů a předložení podkladů k závěrečnému vyhodnocení akce.

Uvedený postup platí pouze pro akce v realizaci, které získaly finanční podporu ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci programu 2. 4. a u nichž příjemce není schopen splnit ekologické přínosy ve smluvní lhůtě, a proto nemůže předložit závěrečné vyhodnocení akce (ZVA) ve smluvním termínu roku

2002. Toto prodlení bude uskutečněno formou dodatku k původní smlouvě mezi obcí jako příjemcem finanční podpory a SFŽP jako poskytovatelem s přírodním zapracováním dalších podmínek.

Na rozvolnění smluvních podmínek v programu 2. 4., které SFŽP vyhlásil v únoru 2001, reagovalo 14 příjemců podpory – obcí, jimž byl smluvní termín dodatkem k původní smlouvě prodložen. Podle vnitřní analýzy k dnešnímu dni předpokládáme, že ze zhruba dvou stovek obcí, které by měly podle smluvních podmínek předložit v rámci uvedeného programu závěrečné hodnocení své akce v roce 2002, bude mít o posun termínu ZVA zájem přibližně stejný počet obcí.

(tisková informace SFŽP ČR)

Informace o zasedání Rady EU pro životní prostředí v Bruselu

Dne 4. března 2002 se konalo pravidelné zasedání Rady pro životní prostředí členských zemí Evropských společenství. Tomuto zasedání předsedal ministr životního prostředí Španělského království Jaime Matas i Palau.

Hlavní projednávaná témata byla následující:

- klimatická změna
- strategie udržitelného rozvoje
- odpovědnost za životní prostředí
- úmluva o biologické rozmanitosti
- závažné havárie zahrnující nebezpečné látky (revize směrnice SEVESO II.)
- obaly a obalové odpady
- Cartagenský protokol o biologické bezpečnosti
- různé

■ Klimatická změna

a) ratifikace Kjótského protokolu

Ratifikace Kjótského protokolu Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (Protokol) je dlouhodobou prioritou Společenství. Aby Protokol vstoupil v platnost, musí jej ratifikovat 55 smluvních stran zároveň pokrývajících 55% objem emisí skleníkových plynů. Na svém zasedání dne 4. března 2002 v Bruselu dosáhla Rada dohody v otázce **Rozhodnutí o ratifikaci Protokolu Evropským společenstvím**. Formálně bude toto Rozhodnutí přijato na příštím zasedání Rady. Členské státy, které musí ratifikovat Protokol na národní úrovni, se zavázaly, že vyvinou veškerou snahu, aby Protokol mohl vstoupit v platnost ještě před Světovým summitem o udržitelném rozvoji v Johannesburgu v září 2002. Česká republika zaslala ratifikační listiny Protokolu dne 15. listopadu 2001.

Schválením Rozhodnutí jde Společenství příkladem ostatním zúčastněným zemím, které se zavázaly v rámci Protokolu k redukci šesti hlavních skleníkových plynů, především CO₂.

Kjótský protokol sjednaný v roce 1997 obsahuje specifické závazky jednotlivých zemí k redukci CO₂ podle přílohy I Protokolu, tedy především pro průmyslově vyspělé země v první etapě 2008 – 2012. Evropské společenství jako celek se zavázalo v první etapě redukovat emise CO₂ o 8 % ve srovnání s rokem 1998. Na jednání Evropské rady v červnu 1998 v Cardiffu byla přijata politická dohoda o rozdělení podílů jednotlivých členských zemí na celkovém snížení emisí CO₂ v první etapě. Nejpozději do 31. prosince 2006 stanoví Evropská komise emisní hodnoty pro jednotlivé členské země v tunách CO₂.

b) Schéma pro obchodování s emisemi skleníkových plynů

Zástupce Španělska jako předsednické země EU stručně informoval Radu o současném stavu přípravy **směrnice o obchodování s emisemi skleníkových plynů**. Směrnice by měla vytvořit podmínky pro obchodování s emisemi a stanovit podíl obchodování na celkové redukci emisí skleníkových plynů poža-

dovaných Protokolem. Cílem návrhu směrnice je zajištění správného fungování vnitřního trhu a prevence jakékoli „deformace“ soutěže, ke které by mohlo dojít při ustavení jednotlivých národních systémů. Komise navrhuje zahájit první fázi v letech 2005 – 2007, což by předcházelo první etapě stanovené Protokolem.

Rada projednávala návrh směrnice na svém posledním zasedání v prosinci 2001 a bude pokračovat v hodnocení návrhu tak, aby mohla v krátké době předložit společnou pozici k tomuto návrhu.

c) Závěry Rady k Programu USA ke klimatické změně

Rada vyjádřila uspokojení nad přijetím Rozhodnutí k ratifikaci Protokolu a připomněla, že Kjótský protokol je multilaterální smlouvou v oblasti životního prostředí, která implementuje globální efektivní režim dodržování stanovených podmínek. Vyzvala všechny země, které jsou účastníky tzv. Bonnsko-marrakešské dohody, aby bez prodlení ratifikovaly Kjótský protokol.

Rada se seznámila s iniciativou prezidenta Spojených států Bushe ke klimatické změně, jak ji prezentoval 14. února 2002, a konstatovala, že navržená opatření umožňující nárůst emisí skleníkových plynů stejně jako dosud **nejdou dostačující** pro efektivní boj s klimatickou změnou. Vyzvala všechny strany Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu včetně Spojených států jako největšího původce skleníkových plynů, aby zodpovědně přistupovaly k závazkům této úmluvy. Rada zároveň vyzvala Spojené státy k posílení vnitřních opatření na úroveň srovnatelnou s požadavky Protokolu a potvrdila připravenost pokračovat v dialogu se Spojenými státy v rámci skupiny EU – US na vysoké úrovni.

■ Strategie udržitelného rozvoje (SUR)

a) Příspěvek k summitu Evropské rady v Barceloně

Závěry přijaté Radou se vztahují především k environmentálnímu pilíři strategie, jak byl přijat Evropskou radou v Göteborgu v červnu 2001, a staly se doporučením pro jednání Evropské rady v Barceloně ve dnech 15. a 16. března 2002.

- nutná revize procesu implementace SUR
- zahájení aplikace nového přístupu na základě vyvážené a koordinované analýzy tří pilířů strategie
- nutnost implementace strategie včetně jejích environmentálních priorit přijatých na zasedáních Rady ve dnech 3. a 12. prosince 2001.

Na základě tzv. „Road map“ Rady pro obecné záležitosti (General Affairs) je nutné přijmout dokument, který by sjednocoval jak interní opatření přijatá Göteborgskou radou, tak i externí a globální opatření

přijata k řešení této problematiky. Výsledný dokument by byl předložen jako příspěvek Evropské unie k přípravě summitu v Johannesburgu.

Integrace environmentálních zájmů do sektorových politik

Rada znovu zdůraznila nutnost integrace zájmů životního prostředí do ostatních sektorových politik. Jedná se o jeden z hlavních procesů k dosažení udržitelného rozvoje v souladu se Strategií udržitelného rozvoje (materiál přijatý Göteborgskou Radou) a se 6. akčním programem EU pro životní prostředí. Evropská rada by v tomto procesu měla hrát klíčovou roli; je zde potřeba stanovit tzv. politické „guidelines“ pro integrační proces, sledovat jejich dodržování a pravidelně je vyhodnocovat. Důležité je monitorování a hodnocení implementace jednotlivých schválených strategií. V této souvislosti se Rada vyslovila pro další rozvoj indikátorů, které by umožňovaly objektivní analýzu vlivů jednotlivých strategií a zaváděly by krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé operační harmonogramy. Rada v této souvislosti zmínila směrnici 2001/42/EC o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (tzv. SEA) jako velmi důležitý nástroj pro dosažení účinné integrace zájmů životního prostředí do sektorových politik.

Souhrnná zpráva EK „Lisabonský proces – provedení změny“

Lisabonský proces byl přijat na mimořádném zasedání Evropské rady v březnu 2000 v Lisabonu. Jeho cílem je posílení zaměstnanosti, ekonomických reforem a sociální soudržnosti tak, aby se Unie stala do roku 2010 nejvýkonnější světovou ekonomikou.

Rada vzala na vědomí zprávu Evropské komise a vyjádřila souhlas s dalšími kroky potřebnými k implementaci lisabonského procesu. Tato zpráva nicméně nedostatečně odráží environmentální aspekty problematiky udržitelného rozvoje a Rada zdůraznila, že příští zpráva musí ve větší míře zahrnovat problematiku životního prostředí, aby podpořila nový přístup zahrnující vyváženě všechny tři pilíře (ekonomický, sociální a environmentální) k vytváření jednotlivých politik.

Rada potvrdila potřebu udržitelného posuzování vlivů, jak bylo uvedeno v závěrech Göteborgského summitu, a uvítala záměr Komise zavést do konce roku 2002 udržitelný systém posuzování vlivů zahrnující všechny tři pilíře a relevantní opatření vyplývající ze 6. akčního programu EU pro životní prostředí.

Rada zdůraznila výhody plynoucí z rozvoje a využívání efektivních a environmentálně šetrných technologií s cílem podpořit zaměstnanost a posunout společnost směrem k udržitelným vzorcům spotřeby a výroby a uvítala v této souvislosti záměr Evropské komise připravit akční plán pro řešení problémů při zavádění těchto technologií.

Rada připomněla, že Göteborgský summit rozšířil tzv. lisabonský proces o environmentální rozměr, a zdůraznila důležitost příspěvku barcelonského summitu ke Strategií udržitelného rozvoje vzhledem k tomu, že Evropská unie má ambice stát se vy-

soce výkonnou ekonomikou využívající energetické a přírodní zdroje v souladu s nosnou kapacitou životního prostředí.

Indikátory

Komise zahrnula do své souhrnné zprávy indikátory životního prostředí nedávno přijaté Radou a doporučila přípravu pracovního plánu pro postupné doplňování tohoto seznamu. Rada v této souvislosti poukázala na nutnost koordinace procesů ustavování dalších indikátorů životního prostředí. Zpráva o dostupnosti dat a metodika pro rozvoj dalších indikátorů životního prostředí bude Radě předložena Komisí při podzimním zasedání v říjnu 2002. Rada vyzvala Komisi, Eurostat, Evropskou agenturu pro životní prostředí (EEA) a jednotlivé členské státy, aby rozvíjely indikátory životního prostředí vztahující se zejména k veřejnému zdraví, chemickým látkám, udržitelnému využívání přírodních zdrojů, zvláště vody, biologické rozmanitosti ve vodních i terestrických systémech tak, aby Rada na svém podzimním zasedání mohla přijmout soubor indikátorů životního prostředí. Tento soubor indikátorů bude využit při přípravě následující a dalších souhrnných zpráv a pro monitorování a hodnocení udržitelného rozvoje.

Další doporučení

Strategie udržitelného rozvoje

Rada doporučila členským státům, aby přijetím jednotlivých národních strategií udržitelného rozvoje podpořily a doplnily Evropskou strategii udržitelného rozvoje ještě před konáním světového summitu v Johannesburgu. Národní strategie udržitelného rozvoje by měly posílit jednotlivé procesy místních Agend 21 a konzultace na národní úrovni by měly přispět ke konsensu ve využívání indikátorů udržitelného rozvoje.

Budoucí priority implementace Strategie udržitelného rozvoje:

- oddělení ekonomického růstu od růstu dopravy (přesun k železniční, vodní a hromadné dopravě; opatření týkající se zdrojů a používání čistších technologií),
- identifikace případných překážek, které by mohly vést k omezování oddělení ekonomického růstu a využívání zdrojů,
- zajištění integrace ochrany biologické rozmanitosti do všech relevantních odvětví a aktivit,
- dokončení sítě NATURA 2000 a přijetí nezbytných technických a finančních opatření pro její plnou implementaci a pro ochranu oblastí mimo síť NATURA 2000 a ochranu druhů chráněných podle směrnice o stanovištích a směrnice o ptácích.

Rada vyzvala Komisi, aby rychle předložila návrh na ratifikaci Cartagenského protokolu o biologické bezpečnosti a zároveň vyzvala ty členské státy, které tak ještě neučinily, aby urychlily národní ratifikační procedury tak, aby Společenství i členské státy mohly ratifikovat Protokol ještě před světovým summitem v Johannesburgu.

Rada připomněla Komisi, aby v krátké době prezentovala tzv. **Bílou knihu o integrované**

výrobní politice, tematickou strategii o **udržitel-
ném využívání zdrojů** a tematickou strategii
o **recyklaci odpadů**.

Rada zdůraznila nutnost podporovat druhy
dopravy šetrné k životnímu prostředí s ohledem na
regionální a místní odlišnosti. Jak ve členských, tak
i v kandidátských zemích by měla být dána priorita
iniciativám, které podporují rozvoj infrastruktury pro
veřejnou dopravu (železnice, vodní cesty, doprava po
moři na krátké vzdálenosti). Některé z těchto závěrů
jsou obsaženy v tzv. **Bílé knize o dopravní politice**,
kterou Komise prezentovala v nedávné době. Rada
v této souvislosti také uvítala připravovaný projekt
Komise k dopravní politice ve městech. Řešení pro-
blematiky dopravy ve městech, jejího vlivu na životní
prostředí měst a na globální aspekty životního
prostředí, jako je klimatická změna, patří mezi hlavní
priority.

V souvislosti se závěry Evropské rady v Nice
(v prosinci 2000) k principu předběžné opatrnosti
zdůraznila Rada potřebu přijetí dalších opatření
umožňujících jejich jasnou aplikaci.

Kandidátské země:

Vzhledem k tomu, že následující závěrečná zpráva
Komise bude v roce 2003 zahrnovat i kandidátské
země, doporučuje Rada, aby se i kandidátské země
zabývaly politikou a cíli strategie politiky udržitelného
rozvoje Společenství.

Posílení udržitelnosti:

Rada schválila návrh, že každoročně přijme závěry
a doporučení k environmentálnímu rozměru strategie
udržitelného rozvoje. Tyto závěry budou poskytnuty
jako podklad pro jarní zasedání Evropské rady.

b) Příprava světového summitu v Johannes- burgu – závěry na vnější úrovni

Rada potvrdila, že základním prostředkem k imple-
mentaci udržitelného rozvoje jsou globální řešení,
která spojují ekonomickou, sociální i environmentální
část problematiky ve vyvážené míře. Evropská unie
by měla hrát klíčovou roli v zavádění udržitelného
rozvoje na všech úrovních a očekává, že Světový
summit o udržitelném rozvoji (WSSD) přinese
závazky pro rozvoj spolupráce mezi vládami, občan-
skými společnostmi a soukromou sférou.

Rada uvedla hlavní priority EU ve vztahu ke
globální úrovni udržitelného rozvoje:

- vymýcení chudoby a podpora sociálního rozvoje
včetně zlepšení zdravotní péče,
- zajištění toho, aby tzv. globalizační aktivity praco-
valy ve prospěch udržitelného rozvoje,
- udržitelné vzorce spotřeby a výroby,
- zachování a udržitelné využívání přírodních zdrojů,
- posílení dohledu (governance) nad implementací
udržitelného rozvoje na všech úrovních, zvláště
pak mezinárodního dohledu nad problematikou
životního prostředí včetně zapojení veřejnosti,
- způsoby implementace včetně technologické
spolupráce

■ Odpovědnost za životní prostředí (Environmental Liability)

Z veřejné diskuse, kterou Rada uspořádala
k návrhu směrnice o odpovědnosti za životní
prostředí, vyplynuly závěry, na základě kterých se
Rada zaměří na tři klíčové problémy v dalším rozpra-
cování návrhu směrnice:

- rozsah směrnice,
- navrhované výjimky,
- možné finanční záruky.

Všechny tyto tři body budou mít klíčový vliv na
úroveň odpovědnosti jednotlivých členských států,
resp. odpovědných orgánů.

Všechny delegace potvrdily, že přesné vymezení
rozsahu směrnice považují za klíčové a byly ochotny
uvažovat o případném rozšíření působnosti směrnice
(např. o škody způsobené občanům nebo na jejich
majetku, škody na biologické rozmanitosti způ-
sobené GMOs) na základě parametrů životního
prostředí. Výjimky z odpovědnosti podle směrnice
musí podléhat přísným podmínkám, aby byl dodržen
tzv. princip znečišťovatel platí („polluter pays“ princi-
ple). Některé delegace vyjádřily přesvědčení, že
stanovením společných pravidel pro finanční záruky
by bylo možné dosáhnout lepší ochrany v rozsahu
dané směrnice.

■ Úmluva o biologické rozmanitosti – závěry

Rada přijala závěry týkající se přípravy 6. zasedání
smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti,
konaném ve dnech 8. – 19. dubna 2002 v Haagu.
Hlavním cílem konference je dosažení shody o strate-
gickém plánu pro implementaci závazků, které
Úmluva ukládá. Úmluva je jedním z nejdůležitějších
nástrojů pro dosažení udržitelného rozvoje a zasta-
vení poklesu biologické rozmanitosti, která ohrožuje
životaschopnost mnoha ekosystémů, do roku 2010.

Rada zdůraznila, že je nezbytné finančně podpořit
řešení problematiky biologické rozmanitosti v poli-
tikách a strategiích pro udržitelný rozvoj, zvláště ve
strategiích snižování chudoby, a zopakovala závazek
EU poskytnout adekvátní finanční, lidské a technické
zdroje pro implementaci Úmluvy.

Členské státy a Komise by měly zjednodušit
spolupráci v rámci jednotlivých dohod o životním
prostředí na úrovni Unie; koordinace a spolupráce je
nezbytná i na národních úrovních mezi jednotlivými
kontaktními osobami (Focal Points), institucemi
a dotčenými subjekty (stakeholders) ke zlepšení efek-
tivní implementace mezinárodních smluv a k posílení
jednotné pozice Unie na mezinárodních fórech.

Rada také vyzdvihla důležitou roli regionálních
a sub-regionálních iniciativ a procesů, zvláště na tzv.
pan-evropské úrovni, a vzala na vědomí závěry
Mezivládní konference „Biologická rozmanitost pro
Evropu“, která se konala v Budapešti ve dnech
24. – 28. února 2002 v rámci pan-evropské strategie
o biologické a územní rozmanitosti¹.

¹ plný text závěrů Rady k tomuto bodu jednání je k dispozici na <http://ue.eu.int/newsroom/newMain.ASP?lang=2>

■ Závažné průmyslové havárie s nebezpečnými látkami (revize směrnice SEVESO II.)

Rada vzala na vědomí dosavadní přípravu novely směrnice 96/82/ES (tzv. SEVESO II.) o prevenci a omezování závažných havárií s nebezpečnými látkami a doporučila Výboru stálých zástupců, aby nadále věnoval návrhu pozornost, zvláště pak otázce rozšíření rozsahu směrnice o sloučeniny dusičnanů, které byly příčinou výbuchu v chemické továrně AZF v Toulouse ve Francii dne 21. září 2001. Záměrem je předložit návrh na zasedání Rady pro životní prostředí v červnu 2002, kdy již bude k dispozici stanovisko Evropského parlamentu a případně i návrh společné pozice k tomuto dokumentu.

S ohledem na průmyslové havárie v Baia Mare v Rumunsku a v Enschede v Nizozemí a na základě nových studií karcinogenních a nebezpečných látek, které byly vypracovány na základě zadání Rady, navrhuje Komise rozšíření působnosti směrnice ke zvýšení její účinnosti.

■ Obaly a obalové odpady

Rada vzala na vědomí dosavadní přípravu novely směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech. Návrh stanovuje nové cíle pro zneškodňování a recyklaci obalů pro období 2001 – 2006 a stanovuje definici obalu a různé formy recyklace. Novela je připravována na základě požadavků směrnice 94/62/ES, která ukládá ustanovení nových cílů každých pět let.

■ Cartagenský protokol o biologické bezpečnosti²

Rada vzala na vědomí prezentaci Komise k návrhu implementace Cartagenského protokolu Společenstvím, zejména potom návrh Nařízení o přeshraničním pohybu geneticky modifikovaných organismů. Požádala Výbor stálých zástupců (COREPER), aby připomínkoval tento návrh a aby v dohledné době bylo možno dosáhnout politické shody. Česká republika již předala ratifikační listiny ke Cartagenskému protokolu dne 8. října 2001.

■ Různé

V bodě různé zasedání Rady byla projednávána následující témata:

- ženy a evropská politika životního prostředí,
- mezinárodní konference zabývající se rolí principu předběžné opatrnosti v chemické politice (informace o závěrech konference ve Vídni v listopadu 2001),
- zpráva o pokroku prací v Komisi (legislativa týkající se chemických látek, návrh směrnice o bateriích a akumulátorech, návrh směrnice o integrované výrobové politice)
- omezení provozu na letištích Společenství z důvodu nadměrného hluku (připomínky německé delegace k návrhu směrnice o ustavení

pravidel zavádějících omezení provozu na letištích Společenství z důvodu nadměrného hluku, návrh je v současné době projednáván mezi parlamentem a Radou pro dopravu).

- astma a děti (Rada přijala informaci delegace Velké Británie o škodlivých vlivech emisí ze silniční dopravy na zdraví dětí a vzala na vědomí návrh Komise na revizi legislativy v této oblasti).

Body schválené bez diskuse

Montrealský protokol o látkách poškozujících ozónovou vrstvu

Rada přijala Rozhodnutí, kterým Společenství schvaluje čtvrtý dodatek Montrealského protokolu o látkách poškozujících ozónovou vrstvu, která byla přijata v prosinci 1999 v Pekingu. Pekingský dodatek požaduje přísnější kontrolu obchodování s látkami poškozujícími ozónovou vrstvu a ukládá implementovat další opatření na omezení výroby těchto látek, zvláště hydrochlorfluoruhlovodíků (HCFC). Česká republika již předala schválené ratifikační listiny dne 9. května 2001. Dodatek k protokolu vstoupil v platnost dne 25. února 2002.

Dokumenty schválené procedurou spolurozhodování

Program Společenství pro podporu nevládních organizací (NGOs) zabývajících se problematikou životního prostředí

Rozhodnutí stanovuje Akční program Společenství pro podporu NGOs, které se primárně zabývají problematikou životního prostředí. Cílem programu je systematické zapojení NGOs do přípravy legislativních předpisů Společenství v oblasti životního prostředí. Program je vyhlášen pro období 2002 – 2006 a bude otevřen pro NGOs ve členských a přidružených zemích, na Kypru, Maltě a v Turecku a pro NGOs v balkánských zemích, které se podílejí na stabilizačním procesu v těchto zemích. Celkový rozpočet činí 32 milionů eur. Informace o podmínkách podání návrhů v rámci akčního programu Společenství jsou k dispozici na webových stránkách MŽP.

Mgr. Dana Dvořáková,
odbor evropské integrace

² Cartagenský protokol byl sjednán v lednu 2000 v Montrealu a kromě jiného pokrývá i ochranu životního prostředí, identifikaci a označování geneticky modifikovaných organismů (LMOs – living modified organisms) a jejich přeshraniční pohyb

Implementace acquis v oblasti životního prostředí v České republice – role průmyslu

Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci se Svazem průmyslu a dopravy České republiky a Misí České republiky při Evropských společenstvích uspořádalo dne 26. března 2002 v Bruselu v prostorách Mise ČR při ES společnou prezentaci na téma Implementace acquis v oblasti životního prostředí v České republice - role průmyslu. Tato akce, která je součástí vnější komunikační strategie České republiky před vstupem do EU, byla již druhou v pořadí a navázala na úspěšnou prezentaci z prosince loňského roku. Na rozdíl od předešlé prezentace, která informovala obecně o stavu přípravy České republiky na vstup do Evropské unie, byla tato prezentace zaměřena především na využívání dobrovolných nástrojů jako systém environmentálního řízení podniků EMAS, dobrovolné dohody a označování ekologicky šetrných výrobků a na spolupráci Ministerstva životního prostředí s průmyslovou a podnikatelskou sférou.

Moderování celé akce se ujal **John Hontelez**, generální tajemník mezinárodní neziskové organizace Evropský úřad pro životní prostředí (EEB, European Environmental Bureau).

Za Českou republiku na prezentaci vystoupil **ministr životního prostředí RNDr. Miloš Kužvart** s příspěvkem shrnujícím dosavadní výsledky spolupráce s průmyslovým sektorem na základě dobrovolné Dohody o spolupráci mezi Ministerstvem životního prostředí, Svazem průmyslu a dopravy České republiky (SP ČR) a Českou podnikatelskou radou pro udržitelný rozvoj, uzavřené v listopadu 1999. Další vystoupení zástupců MŽP podala informace o stavu transpozice a implementace evropské legislativy v oblasti životního prostředí a celkových změnách v oblasti životního prostředí, kterých Česká republika dosáhla za období posledních deseti let, a o využívání dobrovolných nástrojů ochrany životního prostředí v České republice. Česká republika byla vyhodnocena jako **nejúspěšnější kandidátská země ve využívání nástroje EMAS** a bude v říjnu tohoto roku hostit 5. zasedání odpovědných orgánů EMAS členských zemí EU.

Ing. Miroslav Krejčí, viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR a prezident Svazu chemického průmyslu ČR, ve svém vystoupení informoval o aktivitách SP ČR a o spolupráci se státní správou při přípravě klíčových legislativních předpisů v oblasti životního prostředí z pohledu zástupce průmyslového sektoru. Ing. Krejčí demonstroval významné výsledky, kterých český průmysl díky vysokým investicím dosáhl v 90. letech ve snižování znečištění životního prostředí. Dále Ing. Krejčí informoval o zkušenostech s aplikací programů odpovědné péče (responsible care) v chemickém průmyslu. O programu odpovědné péče a jeho postupném zavádění v Evropské unii informoval blíže zástupce Evropské rady chemického průmyslu (CEFIC).

Zástupce Generálního ředitelství Životní prostředí Evropské komise **P. Schellekens** vysoce ohodnotil výsledky program EMAS pro Českou republiku. Dle jeho slov je ČR v tomto ohledu příkladem nejen pro ostatní kandidátské země, ale i pro členské státy EU, jejichž účast na pilotním projektu v ČR pro kandidátské země byla naopak neuspokojivá.

Na prezentaci dále vystoupil zástupce Generálního ředitelství EK Podnikání s příspěvkem o inte-

graci aspektů životního prostředí do průmyslové politiky v Evropské unii. Uvedl, že princip integrace by se měl vhodně doplňovat s principem udržitelnosti, nelze je však zaměňovat ani vzájemně nahrazovat.

V diskusi posluchači vznášeli dotazy ohledně konkrétních podmínek v České republice při provádění zákona o obalech, o sociálních dopadech implementace směrnice o čištění odpadních vod a ohledně ratifikace Kjótského protokolu k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu a budoucího obchodování s emisemi skleníkových plynů.

V závěrečném zhodnocení příspěvků a diskuse J. Hontelez i z pohledu nestátního sektoru ohodnotil úspěchy dosažené v ochraně životního prostředí v ČR za uplynulé desetiletí, jakož i zavádění dobrovolných nástrojů v České republice. Poznamenal, že ochrana životního prostředí nyní přechází ze složkové orientace a koncových technologií na integrované řízení a modernizaci technologií a vyzval Českou republiku, aby v nastoupeném směru dále pokračovala.

Prezentace podle aktivní účasti i následného hodnocení posluchačů splnila svůj cíl – informovat Evropskou unii o připravenosti českého průmyslu na splnění práva životního prostředí Evropských společenství a o aktivním přístupu k využívání dobrovolných nástrojů ochrany životního prostředí.

(odbor evropské integrace)

Foto: archiv MŽP

Evropský den parků

Dne 24. května budou evropská velkoplošně chráněná území slavit již IV. ročník Evropského dne parků. Toto datum bylo vybráno jako vzpomínka na vyhlášení prvních devíti národních parků v Evropě, ke kterému došlo 24. května 1909 ve Švédsku.

Evropský den parků byl zaveden z iniciativy Federace EUROPARC s cílem pozvednout význam evropských chráněných území a získat větší zájem a podporu veřejnosti o tato území. Od roku 1999

NÁZEV VCHÚ	NÁZEV AKCE	MÍSTO KONÁNÍ NEBO VÝCHOZÍ BOD	DATUM	
NP České Švýcarsko	Živoucí Labe – rozmanitost bez hranic	Děčín – přístaviště	24. 5. 2002	
Krkonošský NP	Den otevřených dveří v zařízeních Správy Krkonošského národního parku	Vrchlabí, přednáškový sál Správy KRNAP	24. 5. 2002	9:00
		Vrchlabí, Krkonošské muzeum, ekologická expozice Kámen a život	24. 5. 2002	8:00
		Krkonošské muzeum v Jilemnici, Památník Zapadlých vlastenců v Pasekách nad Jizerou; stálá expozice v inform. střediscích KRNAP v Harrachově, Peci p. Sněžkou a Špindl. Mlýně	24. 5. 2002	9:00
	Kauza Sklenářovice ve stínu Sněžky	Rýchorská bouda, Sklenářovice	25. – 26. 6. 2002	ce a
NP Podyjí	24 hodin v národním parku Podyjí		25. 5. 2002	
	Pohraniční opevnění	celnice Čížov – Hardegg	25. 5. 2002	16:00
	Botanická exkurze	celnice Čížov – Hardegg	25. 5. 2002	17:00
	Koncert vážné hudby	Čížov – kaple	25. 5. 2002	20:00
	Hvězdná obloha nad Podyjím	Čížov – Návštěvnické středisko Správy NP Podyjí	25. 5. 2002	21:00
NP Šumava	Otevření informačního objektu Správy NP Šumava na Březníku	Modrava - Březník	24. 5. 2002	
	Zahájení provozu společného informačního střediska obce Horská Kvilda a Správy NP Šumava	Horská Kvilda	20. 5. 2002	
	Pietní akt – odhalení pamětní desky zakladatele Boubínského pralesa	Vimperk – městský hřbitov	20. 5. 2002	
	Odhalení památníku Karla Klostermanna	Srní	24. 5. 2002	
CHKO Beskydy	Den otevřených dveří	Správa CHKO Beskydy, Nádražní 36, Rožnov pod Radhoštěm	27. 5. 2002	12:00
	Poznáváme přírodu	CHKO Moravský kras	17. – 19. 5. 2002	

24. květen 2002

probíhá každoročně kolem 24. května v chráněných územích Evropy řada událostí na oslavu přírodních a kulturních krás se zdůrazněním jejich zranitelnosti a důležitosti ochrany pro budoucí generace.

Česká sekce Federace EUROPARC připravila program akcí, které proběhnou k Evropskému dnu parků v NP a CHKO v České republice. Celý program je dostupný na adrese www.europarc.cz (zde je uveden pouze výběr některých akcí; vzhledem k omezenému rozsahu tohoto Zpravodaje nebylo technicky možné zveřejnit celou tabulku – pozn. redakce).

ČAS	STRUČNÝ POPIS AKCE	KONTAKTNÍ OSOBA, SPOJENÍ
9:30	Česká a Německá sekce Federace EUROPARC připravila přeshraniční jízdu historickým kolesovým parníkem po Labi s několika zastávkami v NP České Švýcarsko a NP Saské Švýcarsko. Smyslem akce je vytvořit vhodný rámec k rozhovorům mezi politiky, nevládními organizacemi, samosprávou, médii a ochránci přírody. Trasa povede z Děčína do Pirny.	RNDr. Zdeněk Patzelt tel.: 0604/973394
10 – 16:00	Non-stop promítání videokazet z exkluzivního prostředí vybraných národních parků světa, doplněné videoprezentací činnosti Správy Krkonošského národního parku	RNDr. Jan Vaněk jvanek@knap.cz, tel.: 0438/456213
10 – 16:00	Celodenní bezplatný vstup do expozic Krkonošského muzea	Ing. J. Merglevská, tel.: 0438/456751 jmerglevska@knap.cz,
10 – 15:00	Celodenní bezplatný vstup do expozic uvedených středisek a obou pracovišť Krkonošského muzea v Jilemnici a v Pasekách nad Jizerou	Ing. Daniel Bílek dbilek@knap.cz, tel.: 0438/456322
	Prohlídka zařízení, kde se realizuje záchrana nejohroženějších druhů krkonošské flóry	Ing. Daniel Bílek dbilek@knap.cz, tel.: 0438/456322
Celodenní aktivity	Simulované ekologické hry a testy, kde si mladí ochránci přírody v praxi vyzkouší složitosti správného rozhodování o osudech přírody	Ing. M. Skalka, SEV Rýchor. bouda tel.: 0439/895107-8
	Soubor akcí pořádaných ve spolupráci s NP Thayatal	Jan Kos, Markéta Jelínková tel.: 0624/221115
10 – 17:00	Exkurze s odborným doprovodem do bunkrů v okolí hraničního přechodu Čížov – Hardegg	Jan Kos, Markéta Jelínková tel.: 0624/221115
10 – 18:00	Exkurze s botanikem na lokality Hardecká stráň a Hardecká vyhlídka	Jan Kos, Markéta Jelínková tel.: 0624/221115
10 – 21:00	Dívčí smyčcové kvarteto – skladby Haydna, Bacha a Telemanna	Jan Kos, Markéta Jelínková tel.: 0624/221115
10 – 23:00	Pozorování noční oblohy dalekohledem, výklad odborného pracovníka z hvězdárny v Brně	Jan Kos, Markéta Jelínková tel.: 0624/221115
10:30	Otevření opravené budovy historické schwarzenberské hájovny na Břežníku pod Luzným jako informačního objektu pro veřejné využití	Ing. Silovský tel.: 0339/450 251
11:00	Otevření společného informačního střediska obce Horská Kvilda a Správy NP a CHKO Šumava jako prvního objektu „víceúčelového“ informačního zařízení - za účasti ministra ŽP M. Kužvarta	Ing. Silovský tel.: 0339/450251
10:00	Slavnostní odhalení pamětní desky Josefu Johnovi, zakladateli přírodní rezervace Boubínský prales, za účasti ministra ŽP M. Kužvarta	Ing. Jiříčka tel.: 0339/450217
9:00	Odhalení památníku spisovatele Šumavy Karla Klostermanna	Mgr. Mašek, tel.: 0339/450 225
10 – 17:00	Pracovníci Správy CHKO Beskydy budou připraveni odpovídat na dotazy týkající se ochrany přírody a krajiny	František Šulgan tel.: 0651/654293
	Víkend s útvarem mladých ochránců přírody Ledňáčci	František Šulgan, tel.: 0651/654293

Co přináší zákon o integrované prevenci?

1. března 2002 vyšel v částce 34 Sbírky zákonů pod číslem 76/2002 Sb. zákon o integrované prevenci a omezení znečištění, integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci). Zákon nabyl platnosti dnem vyhlášení ve Sbírce a většina jeho ustanovení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2003. Text platného zákona a další informace jsou k dispozici na adrese www.ceu.cz/ippc.

Zákon upravuje nově zaváděný systém **povolování velkých průmyslových a zemědělských provozů z hlediska životního prostředí**. Dosavadní složkový přístup k povolování, kdy si provozovatel musí ke svému záměru obstarat řadu povolení, souhlasů nebo vyjádření z oblasti ochrany ovzduší, vod, půdy, přírody a krajiny atd., je nahrazován přístupem integrovaným, kdy je vydáváno pouze jedno „integrované“ povolení nahrazující původní složková.

Vydání integrovaného povolení nebude snadnou záležitostí. Kromě požadavků platné složkové legislativy bude muset povolující úřad (kraj v přenesené působnosti) zohlednit aktuální vývoj nejlepších dostupných technik a na jejich základě stanovit závazné podmínky provozu zařízení. Provozovatel zařízení žádající o vydání integrovaného povolení k provozu bude mít možnost vstoupit s povolujícím úřadem do „diskuse“ a sám si již v žádosti navrhnout závazné podmínky provozu. Provozovatel sám vyhodnotí situaci svého zařízení a pokusí se stanovit nejlepší dostupnou techniku pro vlastní provoz. Přejdeme však od obecných principů integrované prevence a zkusme si odpovědět na konkrétnější otázky.

Koho nebo čeho se povinnosti nového zákona týkají? Ucelený přehled všech kategorií zařízení, na které se vztahuje povinnost mít integrované povolení k provozu, je obsahem přílohy 1 zákona. Jedná se zejména o větší provoz y z oblasti energetiky, výroby a zpracování kovů, zpracování nerostů, chemického průmyslu, nakládání s odpady, dále např. jatka, intenzivní chovy drůbeže a prasat, výroba papíru a lepenky. O vydání integrovaného povolení k provozu jmenovaných zařízení budou žádat jejich provozovatelé.

Kdy musí mít provozovatelé zařízení integrované povolení k jeho provozu? Odpověď na tuto otázku je složitější. Všechna zařízení, na něž se vztahuje povinnost mít integrované povolení k provozu, lze **rozdělit do tří typů**. Prvním typem je tzv. stávající nebo staré zařízení, k jehož provozu je nutné mít pravomocné integrované povolení k 30. 10. 2007. Další skupina „novějších“ zařízení je přesně definována v souladu s požadavky evropské směrnice o integrované prevenci a omezení znečištění (Integrated Pollution Prevention and Control, IPPC) a provozovatelé těchto zařízení musí podat žádost o vydání integrovaného povolení do tří měsíců od účinnosti zákona, tj. do 31. 3. 2003. Poslední typ jsou „nová“ zařízení, pro která nebylo vydáno stavební po-

volení před účinností zákona (1. 1. 2003), provozovatelé těchto zařízení musí mít pravomocné integrované povolení před stavebním povolením. Přesné zjištění, do kterého typu se řadí konkrétní provozované zařízení, není možné bez přečtení příslušných paragrafů v zákoně. Druhou možností je obrátit se na **Informační centrum pro IPPC**, kde každému se zařazením zařízení poradí. Kontaktovat Informační centrum IPPC je možné na e-mailu ippc@ceu.cz nebo na adrese Kodaňská 10, Praha 10, 100 10. Provozovatel zařízení, který včas zjistí, že se jeho zařízení řadí do skupiny „novějších“, má možnost získat bezplatný servis k přípravě na režim integrované prevence, zajišťovaný oddělením IPPC na Ministerstvu životního prostředí. Informace je možné získat na telefonu 02/6712 2974. V současnosti je registrováno 590 podniků s 1090 zařízeními spadajícími do působnosti tohoto zákona (zdroj Informační centrum pro IPPC).

Co je třeba k získání integrovaného povolení a co se stane, pokud ho provozovatel zařízení nezíská ve stanovených lhůtách? Žádost o vydání integrovaného povolení podá provozovatel zařízení u místně příslušného krajského úřadu. Krajský úřad přezkoumá úplnost žádosti a může ji vrátit k dopracování. Vzhledem k značně širokému odbornému záběru IPPC bude pro žadatele výhodnější konzultovat úplnost žádosti ještě před jejím podáním. Tím se omezí časté vrácení neúplných nebo špatně připravených žádostí. Úplná žádost bude krajským úřadem rozeslána účastníkům řízení, příslušným správním úřadům a odborně způsobilé osobě k vyjádření. Žádost bude rovněž zpřístupněna široké veřejnosti k vyjádření. Odborně způsobilá osoba (agentura nebo právnická osoba ze Seznamu odborně způsobilých osob) se bude vyjadřovat k celému obsahu žádosti i k došlým ostatním vyjádřením, její účast by měla garantovat odbornou úroveň celého řízení. Po uplynutí lhůt k poslání vyjádření svolá krajský úřad ústní jednání o žádosti a poté na základě všech získaných podkladů vydá rozhodnutí o vydání nebo nevydání integrovaného povolení. Integrované povolení obsahuje kromě obecných náležitostí také závazné podmínky provozu vycházející z použití nejlepších dostupných technik, které stanovují emisní limity, opatření k předcházení vzniku odpadů a jejich likvidaci, opatření k předcházení haváriím, podmínky hospodárného využívání surovin a energie, způsob monitoringu emisí a další. Celé řízení o vydání inte-

grovaneho povolení by mělo trvat 4 – 6 měsíců. Bez pravomocného integrovaného povolení **nesmí** provozovatel po uplynutí lhůt uvedených v zákoně **zařítí provozovat**. Pokud bude provozovatel provozovat IPPC zařízení bez integrovaného povolení po uplynutí zákonných lhůt, hrozí pokuta ve výši až 7 mil. Kč. Provozovatel takového zařízení se navíc bude potýkat s problémy, pokud vyváží na trhy Evropské unie.

Co je potřeba k přípravě dostatečné žádosti o vydání integrovaného povolení? Náležitosti žádosti, rozsah a způsob jejího vyplnění budou stanoveny v prováděcím předpise. V žádosti bude nutno uvést popis zařízení a s ním přímo spojených činností, popis surovin a pomocných materiálů, dalších látek a energií, emisí, odpadů a dalších vlivů ze zařízení. Důležitými součástmi žádosti je charakteristika stavu a ovlivnění dotčeného území, popis technologie a dalších technických opatření k předcházení vzniku, popř. omezení emisí, popis opatření k předcházení vzniku, k úpravě či využití odpadu, popis opatření k měření a monitorování atd. Zcela nová je **nutnost porovnání zařízení s nejlepšími dostupnými technikami**. Provozovatel zařízení je povinen prokázat, že jeho zařízení odpovídá nejlepší dostupné technice nebo ve svých plánech směřuje k zavedení nejlepší dostupné techniky. Hlediska pro určování nejlepších dostupných technik obecně nebo v určitých případech uvádí příloha 3 zákona. Při zohledňování těchto hledisek je nutné brát zřetel k očekávaným nákladům a přínosům pro životní prostředí. Souhrn evropských nejlepších dostupných technik (BAT – Best Available Techniques) pro daný sektor je uveden v **referenčních dokumentech o BAT** – zkráceně **BREF** (Best Available Techniques Reference Document). Tyto BREF jsou připravovány mezinárodními panely odborníků řízenými Evropskou kanceláří IPPC v Seville. Jednou z posledních, avšak podstatných součástí žádosti je **návrh závazných podmínek provozu zařízení**. V této kapitole provozovatel zařízení sám navrhuje podmínky, které je schopen plnit. Tím podnik již na počátku řízení o vydání integrovaného povolení deklaruje svou environmentální výkonnost.

Upravuje zákon ještě jinou problematiku než nové integrované povolování velkých provozů? Ano, zákon upravuje dvě samostatné oblasti. Kromě integrovaného povolování je to ohlašování do tzv. **integrovaného registru znečišťování (IRZ)**. Tato část zákona byla velice diskutována všemi zapojenými stranami. Výsledkem resortních, meziresortních a parlamentních diskusí je zákonná úprava zřízení integrovaného registru znečištění v jeho základní struktuře a zmocnění k vydání dvou doprovodných prováděcích předpisů, které budou stanovovat podrobnosti. Odhlédněme od očekávání, spojených s prováděcími předpisy, a pokusme se nyní stručně vystihnout to, co je upraveno zákonem. K 15. únoru

2005 vzniká pro tzv. **uživatelé registrované látky** (tyto látky budou identifikovány příslušným nařízením vlády) povinnost v případě, že produkují ohlašovanou látku v množství vyšším než je ohlašovací hraniční hodnota, hlásit Ministerstvu životního prostředí její emise a přenosy za předchozí rok. Provozovatelé IPPC zařízení budou navíc ohlašovat údaje o výsledcích monitorování uloženého integrovaným povolením. Údaje ohlášené do registru budou zveřejňovány na portálu veřejné správy a v přijatelné podobě publikovány.

A co závěrem? Nová právní úprava se celkově vyznačuje tím, že směřuje, v souladu s principy evropských předpisů, k integraci souvisejících úkonů na poli ochrany životního prostředí. Vydání jednoho povolení souhrnně pro oblast ochrany ovzduší, vody, půdy, nakládání s odpady a další oblasti umožní posuzovat provoz jako celek a **omezí možnost převádět znečištění mezi složkami**. Provozovatel zařízení bude snadněji komunikovat pouze s jedním úřadem, který bude dobře obeznámen s jeho situací. Snahou je minimalizovat rizika, která se mohou skrývat v nedostatečné personální a odborné připravenosti krajských úřadů k posuzování složitých žádostí a vydání integrovaných povolení, a proto ministerstvo životního prostředí zahajuje ve spolupráci se zkušenými zahraničními experty sérii školení a seminářů k zajištění odborné přípravy úředníků. Krajské úřady si musí samy včas uvědomit závažnost a náročnost nové agendy, kterou budou muset od 1. ledna 2003 vykonávat, a podniknout příslušné kroky vedoucí k jejímu zajištění.

Integrace ohlašovacích povinností je vedena s vizí zjednodušení ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí. Na konci této cesty by měl být moderní funkční registr, do kterého se budou ohlašovat i údaje dnes ohlašované do složkových registrů. To by v reálné situaci znamenalo mít vždy 15. února povinnost ohlásit veškeré údaje za minulý kalendářní rok jedním uživatelsky přátelským formulářem na jedno místo a o více se v podstatě nestarat. Návazná komunikace a „přeposlání“ nutných údajů do složkových registrů by měly proběhnout interně bez obtěžování ohlašovatelů – podniků.

I přes možnost určitých problémů v počátečních fázích integrovaného povolování a ohlašování je zvolený směr k integraci těchto úkonů zřejmě správný. Základem pro zavádění IPPC a IRZ jsou požadavky předpisů Evropské unie, které musíme převzít do českého právního řádu. Tyto evropské předpisy však vznikaly na základě dlouholeté zkušenosti v členských státech EU a Česká republika tudíž nezavádí nic nevyzkoušeného. Naopak dobré zkušenosti s fungováním integrovaného povolování např. ve Švédsku nebo Nizozemí byly cennou inspirací pro nový povolovací systém zaváděný u nás.

**Mgr. Eva Hatláková,
oddělení IPPC MŽP**

Implementační struktury pro IPPC a registr IRZ

Doba trvání projektu:

Doba trvání projektu je stanovená na 18 měsíců. Projekt byl zahájen 1. 2. 2002 příjezdem předstupního poradce do České republiky a měl by být ukončen v srpnu 2003.

Právní základ:

Český zákon o IPPC byl schválen 5. 2. 2002 a následně byl publikován ve Sbírce zákonů pod číslem **76/2002 Sb.** jako **zákon o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci).**

Zákon o integrované prevenci přináší ochraně životního prostředí zcela nový přístup tím, že hlavní environmentální hodnocení je prováděno z hlediska posouzení celého výrobního procesu, a to včetně z hlediska produkce odpadů, energetické a materiálové účinnosti. Tato strategie prevence vznikla na základě požadavku podnikatelské sféry jako reakce na velmi drahé a někdy méně environmentálně účinné koncové technologie. Zákon o integrované prevenci transponuje směrnici 96/61/ES o IPPC, čímž se Česká republika ještě před vstupem do Evropské unie přihlásila k těmto principům aplikovaným v rámci celé Evropy.

Management projektu:

Projekt je řízen vedoucí projektu za členské státy EU paní **Martinou Karbowski** z německého Spolkového ministerstva pro životní prostředí, ochranu přírody a jadernou bezpečnost, vedoucím projektu za českou stranu panem **Jiřím Bendlem**, ředitelem odboru strategií na Ministerstvu životního prostředí ČR, a **Franzem Ellermannem**, předstupním poradcem pro otázky IPPC.

Celkový záměr projektu CZ2000/IB/EN/01:

Hlavním úkolem tohoto projektu je pomoc České republiky při přípravě státní správy na režim povolování, monitorování a reportingu podle zákona o integrované prevenci, resp. na požadavky směrnice 96/61/ES o IPPC a na požadavky souvisejících předpisů EU.

Hlavní úkoly v projektu IPPC:

- Připravit krajské úřady na vydávání inte-

grovaných povolení podle požadavků směrnice o IPPC. Připravit školicí programy a proškolit úředníky krajských úřadů, kteří budou zodpovědní za vydávání povolení a stejně tak pro pracovníky MŽP a ostatních institucí (Česká inspekce životního prostředí, agentura).

- Dopracovat podklady pro budoucí vydávání integrovaných povolení (skrze simulace vydávání integrovaného povolení pro tři vybraná zařízení, která spadají pod směrnici o IPPC) v České republice.
- Vytvořit flexibilní systém aplikace BREF (doporučující dokumenty o nejlepších dostupných technikách) a jiných zdrojů o nejlepších dostupných technikách pro různé průmyslové a zemědělské sektory z hlediska dopadů na životní prostředí při vydávání integrovaného povolení, zajistit konzultace a školení v této oblasti.
- Podpořit českou pracovní skupinu na monitoring a připravit k této oblasti potřebné podklady a školení.
- Navrhnout systém reportování do EU, připravit potřebné podklady a školení.
- Podpořit MŽP při zakládání a správě Integrovaného registru znečištění (IRZ), vytvořit informační systém i systém předávání dat (zahrnující IRZ) a nakonec také proškolit příslušné zaměstnance k těmto úkolům.

Finanční aspekty:

Na projekt je k dispozici zhruba 30 mil. Kč. Dalších 15 mil. Kč je určeno na předem definované technické zabezpečení – např. PC, tiskárny, monitorovací jednotky – hlavně pro krajské úřady, Českou inspekci životního prostředí a odborný útvar IPPC (agenturu), který by měl do vzniknout v rámci již existující příspěvkové organizace MŽP.

Informační zdroje k projektu:

Více informací o twinningu naleznete na webové stránce: <http://www.ceu.cz/IPPC/twinning>

Informační zdroje k IPPC:

<http://www.env.cz>

<http://www.ceu.cz/ippc>

V případě zájmu o další informace kontaktujte oddělení IPPC: ippc@env.cz.

Stockholmská úmluva prošla Poslaneckou sněmovnou

Dne 15. března odhlasovali poslanci Parlamentu ČR Stockholmskou úmluvu o perzistentních organických látkách a úmluva tak prošla do jednání v Senátu. Ke 14. 3. úmluvu podepsalo 119 států

a ratifikovalo ji pět z nich – Kanada, Fidži, Lesotho, Nizozemí a Samoa. Úmluva vstoupí v platnost po její ratifikaci padesátou zemí.

Pla

Mezinárodní den biologické rozmanitosti

Ochrana biologické rozmanitosti, která je chápána jako rozmanitost všech živých organismů a systémů, jichž jsou tyto organismy součástí, tvoří jeden ze tří hlavních cílů Úmluvy o biologické rozmanitosti, spolu s udržitelným využíváním složek biologické rozmanitosti a rovnoměrným a spravedlivým využíváním biologických zdrojů.

Za mezinárodní den biologické rozmanitosti byl zvolen **22. květen**, jakožto den, kdy v r. 1992 byl po sedmi zasedáních Mezivládního dohodovacího výboru (Intergovernmental Negotiating Committee – INC) **přijat v Nairobi text Úmluvy o biologické rozmanitosti**. Tento dokument, který se zařadil k nejvýznamnějším mezinárodním úmluvám v oblasti životního prostředí, byl poprvé vystaven k podpisu na Konferenci OSN o životním prostředí a rozvoji (UNCED) v r. 1992 v brazilském Rio de Janeiru a v platnost vstoupil již 29. prosince 1993. V prvních letech po vstupu Úmluvy v platnost byl proto slaven jako Mezinárodní den biologické rozmanitosti právě **29. prosinec**, který se však v důsledku svého umístění v závěru kalendářního roku přílišným oslavám netěšil.

Vláda České republiky schválila Úmluvu v červnu 1993 a **ČR se stala smluvní stranou v prosinci 1993** (Úmluva vyhlášena ve Sbírce zákonů pod č. 134/1999 Sb.). Plněním Úmluvy bylo pověřeno Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství. Vzhledem k tomu, že Úmluva se dotýká i dalších resortů, byl pro zajištění meziresortní spolupráce vytvořen při Ministerstvu životního prostředí v listopadu 1996 Český výbor pro Úmluvu o biologické rozmanitosti. Ten je doplněn o vědecký poradní sbor pro řešení odborných otázek.

Úmluvu prozatím ratifikovalo, přijmulo či k ní přistoupilo více než 180 států. V lednu r. 2000 byl přijat k Úmluvě první protokol – **Cartagenský protokol o biologické bezpečnosti**, který však má dosud pouze 12 smluvních stran. K zajištění cílů Úmluvy byly vytvořeny poradní orgány, především Poradní orgán pro vědecké, technické a technologické záležitosti (SBSTTA), pracovní skupiny a skupiny expertů.

Zatímco v prvním období po vstupu Úmluvy v platnost se pozornost soustředila na první z cílů Úmluvy – ochranu biologické rozmanitosti, vystupují v posledním období do popředí otázky využívání složek biologické rozmanitosti a rovnoměrného rozdělování výnosů z biologických zdrojů, ve spojení s nároky zemí bohatých na tyto zdroje a s právy domorodých obyvatel.

Za **téma** Mezinárodního dne biologické rozmanitosti v r. **2002** byla zvolena **biodiversita lesů**, která se rovněž stala jedním z hlavních témat šestého zasedání Konference smluvních stran Úmluvy o bio-

logické rozmanitosti (Haag, Nizozemsko, 7. – 19. dubna 2002).

Vzhledem k tomu, že lesy patří z hlediska biologické rozmanitosti k nejbohatším ekosystémům a zároveň z celosvětového hlediska k nejvíce ohroženým, projevíly se již při jednání Konference OSN o životním prostředí a rozvoji (UNCED) v r. 1992 snahy po přijetí mezinárodního dokumentu na jejich ochranu, avšak bez úspěchu. Pro řešení těchto otázek byl proto ustaven **Mezivládní panel o lesích (IPF)**, který po vypršení jeho mandátu nahradilo **Mezivládní fórum o lesích (IFF)**. Tyto orgány během své existence přijaly na 280 návrhů zaměřených na udržitelné obhospodařování, ochranu a udržitelný rozvoj všech typů lesů, včetně návrhů praktických opatření na úrovni regionální a jednotlivých států. Výsledným návrhem na úrovni mezinárodní bylo vytvoření **Fóra OSN o lesích (UNFF)**, jakožto každoročního fóra pro vrcholné mezinárodní diskuse, založené na Několikaletém pracovním programu (MYPOW) a Plánu akcí (PoA), tj. dokumentech, přijatých na prvním zasedání UNFF v červnu 2001. Druhé zasedání UNFF se uskutečnilo v březnu 2002 v New Yorku a bylo zaměřeno především na otázky odlesňování a degradace lesů, ochranu jedinečných a nejvíce ohrožených lesních ekosystémů, na opatření pro zlepšení degradovaných půd a strategie ochrany lesů v zemích s nízkou lesnatostí.

Z mezinárodních úmluv se lesů nejvíce dotýká kromě Úmluvy o biologické rozmanitosti **Úmluva OSN o změně klimatu (UNFCCC)** a její **Kjótský protokol**, a **Úmluva o boji proti desertifikaci (CCD)**. V návaznosti na UNFCCC se jedná především o úlohu lesů při vázání CO₂, s čímž souvisí otázky zalesňování nelesních půd, obnova lesních porostů, nežádoucí odlesňování, změny ve využití půdy apod. Na posledních jednáních Úmluvy o biologické rozmanitosti proto zazněly výzvy ke koordinaci činností mezi CBD a UNFCCC, včetně Kjótského protokolu, především ve smyslu zohlednění zájmů ochrany biodiversity v opatřeních a strategiích přijímaných UNFCCC. Na žádost CBD vypracovali experti zapojení v Mezivládním panelu o klimatické změně (Intergovernmental Panel on Climate Change – IPCC) na počátku r. 2002 zprávu o vztahu klimatické změny a biologické rozmanitosti (IPCC Technical Paper on Climate Change and Biodiversity), která shrnuje nejnovější poznatky vývoje změny klimatu, jeho dopadu na různé ekosystémy a vliv opatření ke snižování

následků změny klimatu na biologickou rozmanitost. Společnými otázkami mezi CBD a CCD jsou pak především záležitosti odlesňování, degradace půd a zalesňovací akce jako ochrana proti postupující desertifikaci.

V rámci Úmluvy o biologické rozmanitosti byla věnována větší pozornost lesům **na čtvrtém zasedání Konference smluvních stran** (Bratislava, květen 1998), kde bylo přijato rozhodnutí o biologické rozmanitosti lesů (Decision IV/7) a příslušný pracovní program. Na tato ujednání a návrhy opatření pak navázalo **sedmé zasedání Poradního orgánu pro vědecké, technické a technologické záležitosti** (SBSTTA – Montreal, listopad 2001), které vypracovalo návrh na rozšířený pracovní program. Vzhledem k jeho značnému rozsahu byly otázky jeho tematického utřídění, vytyčení priorit, konkretizace akcí i jejich časového upřesnění, společně s potřebou spolupráce s UNFF a dalšími organizacemi zabývajícími se lesy, zařazeny mezi nejdůležitější body jednání šestého zasedání Konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti. Ochrana lesní biodiversity se stala též klíčovým tématem diskuse při ministerském kulatém stolu.

Z hlediska celosvětového je prosazována především ochrana původních a přirozených lesů, bez většího ovlivnění činností člověka. Jedná se nejenom o deštné pralesy, ale i o lesní komplexy na Sibiři, v severní Evropě a Severní Americe. Jejich rozloha se zmenšuje alarmujícím způsobem a dle odhadů jich zůstalo zachováno pouze kolem 20 %. Význam-

ně se do akcí na jejich záchranu zapojují nevládní organizace v čele s Greenpeace.

V **evropském kontextu** se staly významnými **ministerské konference na ochranu lesů** (Štrasburk 1990, Helsinky 1993, Lisabon 1998), na nichž byly přijaty resoluce na ochranu a udržitelné obhospodařování lesů, včetně zohlednění socio-ekonomických aspektů. Na lesní ekosystémy je svou specifickou částí i v kontextu dalších činností zaměřena **Celoevropská strategie biologické a krajinné rozmanitosti** (PEBLDS), zaštiťovaná společně Radou Evropy a Evropskou kanceláří UNEP. Další důležitý dokument představuje **Lesnická strategie EU**. Mezi evropské priority patří zařazení ochrany a udržitelného obhospodařování lesů do strategických dokumentů a plánů dalších resortů, snižování a odstraňování příčin negativních dopadů na lesní ekosystémy, včetně opatření proti nezákonné těžbě, obnova původních lesních ekosystémů, podpora přirozené obnovy a využívání původních druhů dřevin při umělé obnově a zalesňování, vytvoření kritérií a indikátorů udržitelného obhospodařování lesů.

Na úrovni **jednotlivých států** se pak k těmto zásadám dále řadí vypracování národních lesnických programů a zahrnutí zásad ochrany lesní biodiversity do národních strategií na ochranu biologické rozmanitosti, zpracovávaných v rámci povinností smluvních stran CBD.

*Ing. Milena Roudná, CSc.,
odbor globálních vztahů MŽP*

Druhá mezivládní konference „Biodiversita v Evropě“

Konference se uskutečnila v Budapešti ve dnech 24. – 28. února 2002. Zúčastnili se jí zástupci 43 států a Evropských společenství (ES), představitelé mezinárodních, regionálních a četných nevládních organizací, dále zástupci sekretariátů Rady Evropy, UNEP – regionální kanceláře pro Evropu, jakož i sekretariátů úmluv, dotýkajících se biologické rozmanitosti.

Konference byla svolána, aby pokračovala v rozvoji součinnosti mezi státy střední a východní Evropy na jedné straně a členskými státy EU a ostatními státy západní Evropy na straně druhé, v návaznosti na konferenci v Rize v r. 2000. Měla dvojí cíl:

- Připravit stanoviska za region Evropy k záležitostem, zahrnutým do programu nadcházejícího šestého zasedání Konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti (Haag, Nizozemsko, 7.–19. 4. 2002).
- Zlepšit spolupráci při naplňování Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD) v Evropě, především uplatňováním již přijatých dokumentů a programů

(zejména Celoevropská strategie biologické a krajinné rozmanitosti, Strategie ochrany biodiversity EU a dalších strategií souvisejících s biodiverzitou).

Účastníci se shodli na doporučení pro Světový summit o udržitelném rozvoji (WSSD – Johannesburg, 26. 8. – 4. 9. 2002), aby otázkám biodiversity, která tvoří jádro udržitelného rozvoje, byla věnována odpovídající pozornost a aby bylo všemožně podpořeno plnění Úmluvy o biologické rozmanitosti, včetně naplňování regionálních programů (v rámci Evropy především Celoevropská strategie biologické a krajinné rozmanitosti – PEBLDS).

Pro přípravu na šesté zasedání Konference smluvních stran Úmluvy (CBD COP 6) byla vybrána následující témata jako stěžejní:

Biodiversita lesů, zajištění její ochrany a udržitelného využívání

Přednesena byla přehledná zpráva o mezinárodních jednáních o lesích, zpracovaná Rakouskem. CBD sehrává významnou až vedoucí úlohu v otázkách biodiversity lesů a její ochrany na mezinárodní úrovni. Důležitá je spolupráce s dalšími organizacemi, iniciativami a procesy, zabývajícími se lesy, především s UNFF, CPF, Rámcovou úmluvou OSN o změně klimatu a jejím Kjótským protokolem, jakož i Úmluvou o boji proti desertifikaci. Na evropské úrovni se pak jedná především o součinnosti mezi PEBLDS a ministerskými konferencemi na ochranu lesů v Evropě (MCPFE). Konference proto doporučila, aby se posílení této vazby odrazilo na jednání příští Ministerské konference o ochraně lesů v Evropě (Vídeň) a Ministerské konference EHK „Životní prostředí pro Evropu“ (Kyjev), které se budou konat v r. 2003.

Invazní nepůvodní druhy (IAS)

Podkladovou zprávu zpracovalo Maďarsko. Z jednání vyplynulo doporučení pro definici a vymezení termínů souvisejících s IAS a vypracování zásad prevence, introdukce a snižování nepříznivých dopadů spojených se šířením IAS (pověřen Poradní orgán pro vědecké, technické a technologické záležitosti Úmluvy o biologické rozmanitosti – SBSTTA). Doporučeno bylo vypracování Evropské strategie o IAS, jež by byla v souladu s principy CBD a navazovala na činnost v rámci Bernské úmluvy a dalších programů. Doporučena byla zvýšená ostraha na hraničních přechodech, zejména veterinární, fytosanitární atd., a spolupráce v tomto smyslu v návaznosti na Mezinárodní úmluvu o ochraně rostlin (Řím, 1951) a CITES.

Otázky finančního zajištění plnění Úmluvy a přijatých programů

V hledání finančních zdrojů byla zdůrazněna potřeba větší komunikace mezi finančními institucemi a organizacemi zabývajícími se biodiverzitou, větší využívání soukromých investic, důležitost ekonomického ohodnocení biodiversity, vhodné využívání daní a dalších finančních nástrojů ve prospěch biodiversity, odstraňování nepříznivých či dokonce ke škodám vedoucích dotací a naopak podpora těch, jež zabráňují škodám na biodiverzitě. Zdůrazněno bylo i využití CHM Úmluvy pro shromažďování a šíření informací z oblasti možností financování a zefektivnění financování prostřednictvím GEF. V evropském kontextu bylo kromě uvedených principů doporučeno zohlednit specifické potřeby nových nezávislých států (NIS) a zemí nekandidujících do EU.

Indikátory, monitorování a informační systém Úmluvy (Clearing House Mechanism – CHM)

Ve vývoji a využívání indikátorů byla zdůrazněna potřeba koordinace, především na regionální úrovni, aby bylo dosaženo srovnatelnosti ukazatelů a většího využití výsledků monitorovacích programů. Je třeba podpořit úlohu CHM, především při výměně informací – výsledků monitorování a předávání zpráv, a to jak na úrovni jednotlivých států, tak na úrovni regionální i mezinárodní. V souladu se závěry sedmého zasedání SBSTTA (Recommendation VII/11) bylo doporučeno, aby z COP 6 vzešla výzva jednotlivým smluvním stranám k vývoji, ve spolupráci s relevantními organizacemi, indikátorů a monitorovacích systémů pro biodiverzitu na národní úrovni a o výsledcích vypracována zpráva pro COP 7. V rámci Evropy by měly být navrženy společné indikátory, využitelné mj. pro srovnatelné monitorování a porovnávání předložených zpráv, s využitím zkušeností Evropské agentury životního prostředí (EEA), systémů vyvíjených v rámci OECD a MCPFE.

Strategický plán pro Úmluvu a její plnění, návaznost na dílčí programy

Vypracování Strategického plánu vyvolalo alarmující snižování a narušování biologické rozmanitosti. Jeho cílem je mj. posílení spolupráce mezi smlouvami souvisejícími s biodiverzitou. Jeho podstatnou součástí je Pracovní program pro období 2002 – 2010. Z evropského pohledu má Strategický plán podpořit začlenění ochrany biodiversity do plánů a strategií dalších resortů a vytvoření propojené ekologické sítě, zahrnující území významná pro biodiverzitu. Konkrétním příkladem spolupráce mezi úmluvami je společný pracovní plán CBD a Ramsarské úmluvy a nově navržený společný program CBD a Úmluvy o ochraně stěhovavých druhů živočichů, pro zvyšování povědomí širší veřejnosti pak iniciativa „Global Initiative on Education and Public Awareness“, rozvíjená společně s UNESCO, IUCN a UNEP. V Evropě by se měla stát hlavním prostředníkem pro posílení a prosazování spolupráce Celoevropská strategie biologické a krajinné rozmanitosti (v duchu posilování řízení mezinárodních záležitostí životního prostředí – IEG a součinnosti mezi institucemi zabývajícími se biodiverzitou). Příkladem regionální aplikace globálního strategického dokumentu – Světové strategie ochrany rostlin – je Evropská strategie ochrany rostlin, s níž byli účastníci konference seznámeni.

Zpráva z konference v Budapešti bude přednesena na šestém zasedání Konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti v Haagu a využita při přípravě na pátou ministerskou konferenci „Životní prostředí pro Evropu“, konanou v Kyjevě v r. 2003 (programová část týkající se biodiverzity).

***Ing. Milena Roudná, CSc.,
odbor globálních vztahů MŽP***

Tvář naší země – krajina domova

to je název multioborové konference o krajině, pořádané z podnětu prezidenta republiky Václava Havla a pod záštitou předsedy Senátu Parlamentu ČR Petra Pitharta. Nedávno vyhlášený druhý ročník, který je opět připravován za účasti organizací resortu MŽP, se uskuteční 8. – 11. října 2002 v Praze a v Průhonicích u Prahy.

Cílem letošních aktivit není jen konference sama. Snahou je činit postupně z tématu krajiny i diskutovanou „věc veřejnou“. K tomu má přispět také internetová stránka www.prokrajinu.cz, kde je otevřeno diskusní fórum čekající možná právě na Vaše názory či podněty. Ty mohou ovlivnit polemiku i výsledné závěry při plánovaných přípravných tematických workshopech a následně i při samotné říjnové konferenci.

Její jednání bude třídní, se šesti tematickými panely. Připraven bude soubor sborníků s referáty a počítá se i s vydáním samostatné umělecké publikace fotografií Místa hodná paměti.

V návaznosti na druhý ročník konference se – stejně tak jako při 1. ročníku konference vloni – připravuje i reprezentativní výstava dokumentující různorodým obrazovým materiálem historickou i civilizační proměnu vybraných krajinných celků. Vedle obrazů bude zahrnovat především rytiny, veduty, mapy a fotografie. Expozice bude určena široké veřejnosti, jíž se představí v Jízdárně Valdštejnského paláce v období května až října 2003.

(mrk)

